

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації,
начальника обласної військової
адміністрації

05.02.2026 № 106

**ПРОГРАМА
економічного і соціального розвитку
Запорізької області на 2026 рік**

I. Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Запорізької області на 2026 рік (далі – Програма) визначає мету, пріоритети, основні завдання та заходи, виконання яких передбачає координацію спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, міністерств та відомств, обласних організацій та установ у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадськості задля забезпечення у 2026 році в області стабільного соціально-економічного стану, створення належних безпечних умов для життєдіяльності населення регіону, забезпечення їх нагальних потреб.

Методологічною основою розроблення Програми є:

Закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики» (із змінами), «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»; «Про правовий режим воєнного стану»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» (із змінами);

від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану (із змінами)».

від 28 лютого 2025 року № 294 «Про затвердження Порядку розроблення та моніторингу реалізації середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій держави»;

від 28 лютого 2025 року № 527 «Деякі питання управління публічними інвестиціями».

Програма розроблена із урахуванням норм, положень, зокрема:

Законів України: «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

Бюджетної декларації на 2026-2028 роки, схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2025 року № 774;

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки,

Продовження додатка
затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940);

завдань щодо досягнення Цілей сталого розвитку на період до 2030 року та індикаторів їх досягнення, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 року № 1190-р;

плану заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024-2028 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року № 588-р;

Середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій Запорізької області на 2026-2028 роки, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 01.09.2025 № 919;

основних прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2026-2028 роки, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2025 року № 946, за сценарієм 2, який передбачає більш тривалі строки військових дій із відповідними наслідками для економіки (на підставі протокольного рішення від 06.08.2025 № 10 щодо використання Міністерством фінансів України макроекономічних показників під час підготовки проекту Державного бюджету на 2026 рік).

Водночас, враховуючи залежність економічної траєкторії розвитку країни, регіонів від зовнішнього фінансування, невизначеність щодо продовження бойових дій після 2025 року у подальшому можливе макроекономічне коригування.

Додатковим викликом для аналізу та прогнозування економічного розвитку залишається складність оцінки перерозподілу продуктивних сил внаслідок війни, оскільки з початку повномасштабного вторгнення продовжується суттєва зміна не лише системи міжгалузевих зв'язків, а й структури економіки в цілому.

Підвищена невизначеність щодо розвитку подій, пов'язаних із повномасштабною війною, продовжує відігравати надважливу роль у визначенні перспектив як країни в цілому, так і регіону.

На сьогодні в умовах воєнного стану серед основних викликів (ризиків), що виникають при необхідності проведення повного, об'єктивного аналізу та оцінки поточної соціально-економічної ситуації в регіоні залишаються наступні.

З початку війни 86 % території Запорізької області опинилося у тимчасовій окупації або в районі проведення активних бойових дій – 53 громади із 67 територіальних громад (наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025 № 376, зі змінами). Це 706 населених пунктів, у яких до війни проживало понад 860 тисяч осіб, що становить понад 50 % усього населення області.

Решта території області (14 громад) знаходиться в зоні можливих бойових дій та відноситься до «помаранчевої зони» – території в межах 25-70 км від активної війни, де завжди надвисокий ризик небезпеки та постійні нещадні російські обстріли та атаки.

Варто зазначити, що Законом України від 18.06.2025 № 4505-IX, серед іншого, з 5 липня 2025 року відновлено обов'язкове подання статистичної та фінансової звітності до органів державної статистики, а також зобов'язано подати відповідну звітність за минулі періоди (2022-2025 роки; тобто, статистична база за попередні періоди наразі поступово відновлюється але кінцеві результати – не визначено).

Вищезазначене також унеможлиблює чіткого дотримання встановленої постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 (зі змінами) Типової структури програми економічного і соціального розвитку регіонів.

Отже, враховуючи окреслену ситуацію Програма розроблена ґрунтуючись на аналізі стану соціально-економічного розвитку області у 2025 році (з урахуванням наслідків впливу збройної агресії російської федерації, та інших актуальних проблем, які мають вплив на поточну ситуацію), а також враховуючи першочергові завдання, зокрема, визначені актами Президента України, Кабінету Міністрів України, розпорядженнями та дорученнями керівництва Запорізької обласної державної (військової) адміністрації тощо.

Також, у Програмі враховані основні пріоритети галузевого і регіонального розвитку, визначені як на державному, так і на регіональному рівні, та спрямовані на захист та безпеку держави, забезпечення сталого людського розвитку, підтримку бізнесу, допомогу ветеранам війни (насамперед за принципом «єдиного вікна»), продовження курсу на євроінтеграцію, зокрема шляхом адаптації системи управління регіональним і місцевим розвитком до процедур і кращих практик ЄС.

Одним із основних інструментів реалізації завдань Програми є виконання заходів обласних цільових, регіональних програм, чинних законодавчих і нормативно-правових актів, Середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій області на 2026-2028 роки та Єдиного проектного портфелю публічних інвестицій області.

Розрахунок очікуваних у 2025 році та прогнозних основних показників соціально-економічного розвитку Запорізької області на 2026 рік проведено профільними структурними підрозділами облдержадміністрації виходячи з реальних можливостей, наявних даних та надалі можуть бути скореговані на основі уточнення статистичних даних, зміни поточної військової ситуації (головною умовою є припинення бойових дій на території України), соціально-економічного стану та сценарних умов функціонування економіки з урахуванням внутрішніх і зовнішніх ризиків та загроз.

Загалом вектор Програми націлений на: подолання наслідків та стабільне функціонування економіки області у воєнний (післявоєнний) період (зокрема відбудову виробничої, транспортної, соціальної та іншої критичної інфраструктури); забезпечення гідного рівня та безпечних умов життя населення, у тому числі шляхом використання внутрішніх і зовнішніх можливостей регіону; створення сприятливих умов для діяльності усіх суб'єктів господарювання; належну взаємодію органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

II. Соціально-економічний розвиток Запорізької області у 2025 році

З переходом російської агресії у форму затяжної війни на виснаження 2025 рік став ще одним роком, сповненим невизначеності та функціонування економіки в умовах безпрецедентних ризиків і викликів.

Частина II розділу Програми містить інформацію з обмеженим доступом (стаття 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Необхідно підкреслити, що наближеність лінії фронту кратно підвищує системні ризики, обсяги руйнувань та збитків.

Так, за даними звіту Світового банку «Четверта швидка оцінка шкоди та потреб в Україні» (Fourth Rapid Damage and Needs Assessment)¹ збитки Запорізької області складають 61,2 млрд дол. США і є найбільшими серед прифронтових регіонів.

Війна і надалі загрожує довгостроковим зниженням економічного потенціалу країни, регіонів (зокрема, через втрати територій і виробництв, відтоку людського капіталу, прискорення депопуляції населення, у тому числі внаслідок вимушеної міграції людей тощо).

Водночас також залишається значним вплив зовнішніх чинників на розвиток національної економіки (залежність від рівня глобальної економічної активності), що також віддзеркалюється на економіці регіонів.

Зокрема, Світовий банк знизив свої прогнози щодо зростання майже в 70 % усіх економік. Очікується, що у 2025 році світове економічне зростання зменшиться до 2,3 %. Це найповільніші темпи глобального зростання за останні 17 років².

Швидкість повернення економіки до нормальних умов функціонування безпосередньо залежатиме від характеру й тривалості бойових дій.

Запорукою більш стабільного економічного стану регіону є ефективна співпраця влади, бізнесу і міжнародних інвесторів; розроблення та впровадження програм кредитування реального сектору економіки; підтримання розвитку переробних галузей промисловості, а також індустріально-інноваційних секторів, запровадження програм

¹ – Звіт Світового банку «Четверта швидка оцінка шкоди та потреб в Україні» (Fourth Rapid Damage and Needs Assessment, RDNA4) <http://documents.worldbank.org/curated/en/099052925103531065>.

² – Звіт Світового банку «Глобальні економічні перспективи» <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects#data>.

енергоефективності.

Також, важливу роль для розвитку економіки відіграє реалізація пакетів рішень, спрямованих на підтримку саме прифронтових територій, які наразі впроваджуються Урядом.

Сьогодні можна зазначити, що економіка як України в цілому, так і регіону, адаптувалася до умов війни та завдяки злагодженій роботі влади й бізнесу, відновленню зруйнованих та пошкоджених об'єктів критичної інфраструктури, а також системній фінансовій підтримці (у тому числі з боку міжнародних партнерів) тримає економічний фронт.

Частина II розділу Програми містить інформацію з обмеженим доступом (стаття 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Охорона навколишнього природного середовища та вплив на здоров'я населення.

Запорізька область, як регіон із традиційно потужним індустріально-промисловим комплексом, належить до територій із підвищеним техногенним навантаженням.

На сьогодні до наявних екологічних ризиків додалися наслідки повномасштабної війни, що проявляються у щоденному забрудненні атмосферного повітря через вибухи та пожежі внаслідок бойових дій, засміченні земельних ресурсів, негативному впливі на водні об'єкти, лісові масиви, природно-заповідний фонд та об'єкти тваринного світу.

Детонація ракет, артилерійських снарядів та мін утворює низку хімічних сполук – чадний і вуглекислий газ, водяна пара, оксид азоту та азот, які забруднюють повітря, воду та землю.

Також, масові ракетні обстріли призводять до блекаутів та запровадження аварійних та віялових відключень світла, через що використовуються альтернативні джерела електроенергії – дизельні або бензинові генератори.

Двигуни внутрішнього згорання, що використовуються у генераторах, забруднюють довкілля шкідливими речовинами (оксид вуглецю, чадний газ, сажа, оксиди азоту та дрібнодисперсний пил), які впливають на здоров'я людей.

Наземне вимірювання показників стану атмосферного повітря здійснюється Запорізьким обласним центром з гідрометеорології та Державною установою «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

Зокрема, протягом 9 місяців 2025 року за результатами проведених Запорізьким обласним центром з гідрометеорології спостережень за забрудненням атмосферного повітря щомісячно відмічалось перевищення максимально-разових гранично-допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пилу, фенолу та сірководню. Проте, зменшилась порівняно з аналогічним періодом 2024 року кількість попереджень про очікуване високе забруднення повітря, зокрема, за результатами проведених спостережень передано 40 попереджень про несприятливі метеорологічні умови (за відповідний період 2024 року – 46 попереджень).

За інформацією Державної установи «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» протягом 9 місяців 2025 року зареєстровано 221 перевищення максимально-

разових ГДК забруднюючих речовин (за аналогічний період 2024 року – 218 випадків перевищення).

Державний моніторинг якості повітря в м. Запоріжжя проводиться Запорізьким центром гідрометеорології на 5-ти стаціонарних постах спостереження за станом забруднення навколишнього природного середовища, з періодичністю відбору проб 5 днів на тиждень, 3-4 рази на добу.

Так, у м. Запоріжжя середньомісячні концентрації шкідливих речовин перевищують середньодобові максимально-разові ГДК по діоксиду азоту, фенолу, формальдегіду та пилу. Зокрема, у вересні 2025 року середньомісячна концентрація пилу перевищувала середньодобову ГДК в 1,1 раза.

Руйнування системи *управління відходами*, спричинене війною (а саме: втрата спеціалізованого автотранспорту та обладнання, ускладнення логістики), унеможлиблює у повному обсязі збір та транспортування відходів, призводить до випадків хаотичного розміщення побутових, промислових та інших відходів. Внаслідок бойових дій іноді громади вимушено розміщують відходи біля населених пунктів на несанкціонованих сміттєзвалищах, що призводить до екологічної небезпеки для навколишнього природного середовища, порушення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення.

Виробнича діяльність підприємств безпосередньо пов'язана з утворенням відходів. Протягом 2024 року на основних підприємствах-забруднювачах у Запорізькій області утворено 786,9 тис. тонн відходів, що на 9,4 % більше ніж у 2023 році.

Поглиблює ситуацію з накопиченням відходів утворення відходів руйнації.

Частина II розділу Програми містить інформацію з обмеженим доступом (стаття 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Території громад регіону знаходяться під постійними обстрілами (ще раз варто зазначити, що інтенсивність обстрілів Запорізького регіону за 2025 рік зросла майже вдвічі), тому в більшості випадків (зокрема, окрім м. Запоріжжя) відходи від руйнувань залишаються за місцем їх утворення, враховуючи безпекову ситуацію.

Натепер, на території Біленьківської та Широківської сільських рад, Тернуватської селищної ради та м. Запоріжжя визначені місця тимчасового зберігання відходів руйнації. За даними територіальних громад, на місцях тимчасового зберігання станом на 01.11.2025 розміщено 58,4 тис. тонн відходів від руйнувань, у т. ч. за 10 місяців 2025 року утворено 19,5 тис. тон відходів руйнувань, що вже у 1,5 рази більше ніж за 2024 рік.

На території Запорізької міської громади експлуатується один діючий полігон твердих побутових відходів, на якому здійснюється захоронення відходів з територій громад Запорізького району. Обсяг відходів, що потрапили на полігон для захоронення, за 2024 рік складає 231,0 тис. тонн, що 14,6 % більше ніж за 2023 рік.

За 9 місяців 2025 року на підконтрольній Україні території області виявлено 650 несанкціонованих сміттєзвалищ загальною площею 81,1 га,

ліквідовано 580 звалищ загальною площею 80,3 га.

Для задоволення потреб населення та галузей економіки з *підземних водоносних горизонтів та природних водних об'єктів* у 2024 році забрано 153,97 млн куб. м води, у тому числі з поверхневих джерел – 153,60 млн куб. м, з підземних джерел – 0,36 млн куб. м; використано – 123,01 млн куб. м води.

Упродовж 2024 року у поверхневій водній області було відведено 98,4 млн куб. м зворотних вод (на рівні 2023 року), з них 0,2 млн куб. м забруднених. Обсяг відведення забруднених зворотних вод до водних об'єктів області складає 0,2 % від загального обсягу скидання.

Державний моніторинг вод на території Запорізької області здійснюється Басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я, Запорізьким обласним центром з гідрометеорології, Державною екологічною інспекцією Південного округу, якими за результатами досліджень протягом 9 місяців 2025 року зафіксовано перевищення нормативів ГДК та гігієнічних нормативів якості води для господарсько-побутового водокористування за показниками біологічного споживання кисню, водневого показника, хімічного споживання кисню, нітрогену амонійному, мінералізації та заліза загального.

Водночас, якість води Дніпровського водосховища та річки Дніпро (нижній б'єф) залежить від сезонів року, погодних умов, фази гідрологічного режиму у створі спостереження та прийнятих Міжвідомчою комісією рішень з режиму роботи водосховищ Дніпровського каскаду, а також від проходження весняного водопілля.

За 9 місяців 2025 року надходження до спеціального фонду місцевих бюджетів Запорізької області від сплати екологічного податку склали 55,03 млн грн. У порівнянні з відповідним періодом 2024 року надходження екологічного податку зросли на 2,3 млн грн або на 4,3 %.

На території Каховського водосховища, починаючи з 06 червня 2023 року, спостерігається *складна гідрологічна ситуація техногенного характеру*, яка пов'язана з підривом греблі Каховської ГЕС, що є найбільшим проявом військового екоциду, який має катастрофічні екологічні наслідки.

Мілководна частина вершини Каховського водосховища, озера о. Хортиця та Балабинська затока відрізані від русла Дніпра. Знищена унікальна екосистема НПП «Великий луг» у Василівському районі, плавнева зона Каховського водосховища та острова Хортиця.

Після підриву греблі Каховської ГЕС внаслідок відсутності водного сполучення з р. Дніпро та значним обмілінням озер виникла масова загибель водних біоресурсів, загибель донної рослинності в заплаві частині о. Хортиця на загальній площі 85,9 га. Загальна сума розрахованих збитків території заказника з початку збройної агресії рф станом на 01.11.2025 складає 1,5 млрд грн.

Наслідки руйнування Каховської ГЕС триватимуть десятиліттями, а повне відновлення регіону можливе після деокупації територій та ліквідації наслідків бойових дій.

Станом на 01.01.2025 на території Запорізької області обліковується 348 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею

138,2 тис га, з них 24 – території загальнодержавного значення та 324 – місцевого значення. Відсоток заповідності області становить 5,07 %. Проте, майже 95 % заповідних територій області знаходяться на тимчасово окупованій території.

Внаслідок бойових дій збільшується пожежна небезпека у лісових масивах та степу, у тому числі на територіях природно-заповідного фонду, що призводить до знищення особливо цінних екосистем регіону. В межах національних природних парків, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, здійснюється несанкціонований вилов водних біоресурсів, браконьєрський відстріл тварин та пернатих.

За підсумками січня-жовтня 2025 року розроблено та затверджено 13 положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення (у новій редакції) та відповідно до них оформлено 16 охоронних зобов'язань.

Загальні збитки завдані навколишньому природному середовищу, які розраховано Державною екологічною інспекцією Південного округу, станом на 01.11.2025 становлять понад 25,4 млрд грн, в тому числі за ресурсними напрямками:

- земельні ресурси – 23 257,7 млн грн,
- природно-заповідний фонд – 1 535,0 млн грн;
- атмосферне повітря – 559,4 млн грн;
- водні ресурси – 3,7 млн грн.

Водночас, через загострення безпекової ситуації та зростання інтенсивності обстрілів Запорізької області у 2025 році, кратно зростають завдані збитки навколишньому природному середовищу.

Так, втрати за 10 місяців 2025 року вже у 3,3 рази перевищують збитки за 2024 рік та складають 6,6 млрд грн, у т. ч. за ресурсними напрямками:

- земельні ресурси – 6 265,2 млн грн (у 3,4 рази більше, ніж за 2024 рік);
- атмосферне повітря – 326,6 млн грн (у 3,0 рази більше);
- природно-заповідний фонд – 26,5 млн грн (майже на рівні 2024 року).

Повномасштабна російська агресія триває та продовжує завдавати втрат навколишньому середовищу, загальний масштаб яких наразі об'єктивно оцінити важко.

Хімічне забруднення ґрунтів, джерел води та повітря, хронічний стресовий стан та загальні складні умови життя під час війни безпосередньо негативно віддзеркалюються на стані *здоров'я населення*, що призводить до значного навантаження на регіональну систему охорони здоров'я.

Так, на стаціонарному лікуванні значно підвищилась чисельність пацієнтів у важкому стані та збільшилась кількість оперативних втручань, зокрема у 2021 році – 73727 втручань (територія всієї області), у 2022 році – 47983 операції, 2023 році – 68962 операції, у 2024 році – 73701 операція, лише на підконтрольній Україні території області. Негативна тенденція спостерігалася і протягом I півріччя 2025 року. Зокрема, у порівнянні з відповідним періодом 2024 року, в області зросла кількість:

- проведених операцій – на 22,9 % (40 776 операцій);

стаціонарної хірургічної допомоги – на 12,3 % (26 689 пацієнтів);
стенування коронарних артерій – на 7,3 % (906 операцій), у т.ч. при
гострому інфаркті міокарду – на 55,0 % (493 операції).

Загострюють ситуацію обмеження в проведенні планових втручань, через відсутність «підземних лікарень», недостатню кількість спеціально оснащених укриттів, а також лікарів, насамперед: нейрохірургів, судинних і торакальних хірургів, онкологів, анестезіологів та терапевтів.

Водночас, реалізація заходів, спрямованих на удосконалення організації надання медичної допомоги мешканцям області в умовах воєнного стану, функціональне забезпечення закладів медицини, а також впроваджені профілактичні заходи, вплинули на поліпшення окремих медичних показників, у тому числі тих, що стосуються особливо небезпечних інфекційних захворювань, що відноситься також до категорії соціально небезпечних. Так, у I півріччі 2025 року по закладах охорони здоров'я області зареєстровано зменшення у порівнянні з відповідним періодом 2024 року:

у 2,4 рази – випадків туберкульозу усіх форм (до 105 пацієнтів; для порівняння: у I півріччі 2024 року було збільшення на 9,9 %);

на 38 % – надання стаціонарної допомоги зі злоякісними новоутвореннями (до 4 439 пацієнтів; у I півріччі 2024 року – збільшення на 56,6 %);

на 8,8 % – госпіталізації пацієнтів з хворобами системи кровообігу (до 16 260 пацієнтів; у I півріччі 2024 року – збільшення на 11,7 %);

на 5,5 % – загальної госпіталізації в стаціонарні заклади охорони здоров'я (до 90 541 пацієнтів).

Крім того, на 22,0 % зменшився показник *малюкової смертності*, який за I півріччя 2025 року склав 5,00 на 1000 народжених (у I півріччі 2024 року – 6,41). Випадків материнської смертності не зареєстровано.

У цілому війна, критично порушивши баланс в екосистемі, спричинила довгострокові проблеми зі здоров'ям людей.

III. Мета, пріоритетні напрями економічної та соціальної політики на 2026 рік

Головна мета Програми – подолання наслідків, спричинених збройною агресією російської федерації, насамперед відбудова зруйнованих та пошкоджених об'єктів інфраструктури, відновлення та стабільне функціонування регіональної економіки, підтримка бізнесу, створення безпечних та сприятливих умов для життєдіяльності мешканців регіону, посилення соціальної підтримки вразливих категорій населення.

Виконання визначеної у Програмі мети шляхом реалізації пріоритетів, стане вагомим підґрунтям для спроможності регіональної економіки зберігати стійкість і невразливість до внутрішніх і зовнішніх загроз, стале та збалансоване зростання, яке забезпечить збільшення доходів та зайнятості населення, соціальні гарантії.

На 2026 рік серед *найбільш масштабних пріоритетних напрямів роботи*, націлених на подолання викликів, що постали перед країною в цілому та

регіоном внаслідок повномасштабної війни, є:

надання відсічі агресору та підвищення рівня обороноздатності області, країни, у тому числі шляхом виконання заходів, спрямованих на підвищення рівня боєготовності військових формувань, що забезпечують обороноздатність держави на території регіону, боротьбу з терористичними проявами, розвиток територіальної оборони, підготовку населення до національного спротиву;

посилення безпеки населення в умовах воєнного стану, гарантованого рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;

забезпечення наповнюваності бюджетів усіх рівнів, ефективного використання бюджетних коштів;

забезпечення енергетичної незалежності регіону, у тому числі за рахунок розвитку відновлювальної енергетики та розподіленої генерації;

сприяння відновленню сталого промислового розвитку, у тому числі шляхом подальшої переорієнтації на нові ринки та пристосування до існуючої системи логістики, підвищення конкурентоспроможності продукції;

створення умов для забезпечення стабільного функціонування аграрного сектору економіки, гарантування продовольчої безпеки регіону з орієнтацією на місцевих товаровиробників;

створення умов для відновлення роботи малого та середнього бізнесу та його підтримка в регіоні, у тому числі шляхом надання фінансової допомоги, підвищення якості та доступності адміністративних послуг;

відбудова, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів інженерно-транспортної, енергетичної, соціальної та іншої інфраструктури; сприяння відновленню зруйнованих та пошкоджених промислових підприємств;

відновлення інвестиційної активності та підвищення ефективності використання експортного потенціалу області;

залучення коштів міжнародних організацій, з подальшим їх спрямуванням на реалізацію заходів з підтримки стійкості та соціально-економічного розвитку області; розширення довгострокового міжрегіонального співробітництва області з регіонами країн G7, Європейського Союзу;

упровадження нової моделі управління публічними інвестиціями;

забезпечення стабільної роботи підприємств житлово-комунального господарства, особливо теплостачальних підприємств і підприємств водопровідно-каналізаційного господарства; технічного переоснащення житлово-комунального господарства;

надання якісних соціальних, медичних, освітніх, культурних та інших послуг;

створення безбар'єрного середовища для населення за всіма напрямками безбар'єрності;

розвиток системи соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації ветеранів війни, членів їх сімей, родин загиблих Захисників і Захисниць України, військовослужбовців;

посилення соціального захисту населення, насамперед внутрішньо переміщених, евакуйованих осіб, у тому числі шляхом: забезпечення належних

умов для тимчасового проживання внутрішньо переміщених та евакуйованих осіб, створення, зокрема, за підтримки міжнародних партнерів додаткового житлового фонду для їх розміщення;

реалізація заходів з підтримки сімей з дітьми, вразливих верств населення, осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок війни;

забезпечення дотримання прав і гарантій з оплати праці працівників, вжиття заходів щодо погашення заборгованості з виплати заробітної плати та недопущення виникнення нової;

сприяння зайнятості населення, надання якісної допомоги в працевлаштуванні із застосуванням індивідуального підходу до кожної безробітної особи, у тому числі за рахунок підтримки підприємницьких ініціатив безробітних осіб, стимулювання роботодавців до створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці, розширення можливостей працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та ветеранок;

збереження культурної спадщини та культурних цінностей; сприяння створенню якісного культурного продукту, підтримка локальних культурних ініціатив, реалізації культурних проєктів для підтримки ментального здоров'я населення;

утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей;

забезпечення захисту довкілля та покращення екологічного балансу;

залучення громадян до співпраці з місцевими органами виконавчої влади, зокрема шляхом участі в роботі дорадчих органів і громадських рад.

Для досягнення мети та отримання позитивних результатів за підсумками реалізації Програми на 2026 рік заплановано виконання основних завдань і заходів з урахуванням особливостей роботи в умовах воєнного стану та першочергових заходів (насамперед спрямованих на мінімізацію негативних наслідків військової агресії російської федерації), які будуть виконуватися структурними підрозділами облдержадміністрації разом із органами місцевого самоврядування (з підвищенням ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розв'язанні актуальних проблем соціально-економічного розвитку кожної територіальної громади області), а також із залученням представників територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та у тісній співпраці з представниками бізнесу, науки та громадських організацій.

Отже, основна робота органів влади регіону, ураховуючи виклики сьогодення, буде спрямована на максимальну мобілізацію ресурсів з метою забезпечення: стабільної роботи економіки в умовах воєнного (післявоєнного) періоду, у тому числі за рахунок реалізації комплексу заходів зі створення нових робочих місць через підтримку бізнесу; оборони регіону від можливої ескалації воєнних дій та безпеки для жителів області і внутрішньо переміщених осіб; підвищення рівня соціального захисту населення, у тому числі осіб, які постраждали внаслідок військової агресії російської федерації; надання якісних освітніх, медичних, житлово-комунальних послуг; підвищення доходів

населення.

Враховуючи, що обов'язкове подання статистичної та фінансової звітності до органів державної статистики, у тому числі за минулі періоди, відновлено лише з 5 липня 2025 року (Закон України від 18.06.2025 № 4505-IX) розрахунок прогнозних основних показників соціально-економічного розвитку Запорізької області на 2026 рік (*додаток 1*) проведено виходячи з реальних можливостей, наявних даних та тенденцій у 2025 році, а також окремих припущень та прогнозів, зокрема підготовлених Мінекономіки України, Національним банком України.

Враховуючи зазначене, прогнозні на 2026 рік основні показники соціально-економічного розвитку Запорізької області можуть бути скореговані, виходячи із змін поточної військової (головною умовою є припинення бойових дій на території України) та соціально-економічної ситуації, а також сценарних умов функціонування економіки з урахуванням внутрішніх і зовнішніх ризиків та загроз розвитку економіки.

Виконання завдань та заходів Програми, а також досягнення прогнозних показників здійснюватимуться через економічні важелі державного регулювання, шляхом реалізації низки пріоритетних публічних інвестиційних проєктів (перелік наведено у *додатку 2*) та виконання регіональних програм (*додаток 3*), з урахуванням реальних можливостей залучення різних джерел фінансування, у т.ч. це кошти: державного бюджету України; місцевих бюджетів; міжнародних організацій, зокрема кошти технічної допомоги ЄС; кошти інвесторів, власні кошти підприємств; кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

Головними ризиками для досягнення запланованих показників соціально-економічного розвитку області, а також виконання завдань та заходів Програми залишаються бойові дії та загроза подальшої ескалації конфлікту.

Додаткові складнощі можуть бути пов'язані з зупинкою енергогенеруючих підприємств унаслідок пошкоджень обладнання та мереж, отриманих у результаті ракетних обстрілів, та зменшення генерації електричної енергії та відпуску теплової енергії в умовах воєнного стану.

Разом з тим, оптимістичний сценарій передбачає продовження адаптації бізнесу до нових економічних реалій, відновлення пошкоджених виробничих потужностей, налагодження логістики та нарощування експортного потенціалу.

VI. Основні завдання та заходи економічного і соціального розвитку Запорізької області у 2026 році

1. Реальний сектор економіки та інфраструктура регіону.

1) Промисловий комплекс.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

відновлення позитивної динаміки обсягів промислового виробництва, у тому числі шляхом:

лобіювання на державному рівні вирішення проблемних питань функціонування підприємств (насамперед пов'язаних з: відновленням та захистом виробничих потужностей, матеріально-фінансовою підтримкою, впровадженням альтернативного енергозабезпечення, подоланням негативних наслідків механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) тощо);

стимулювання інвестиційної активності, спрямованої на відкриття нових виробництв, модернізацію існуючих та заміщення втрачених потужностей, у тому числі за рахунок державної політики розвитку та підтримки українських виробників – «Зроблено в Україні»;

створення належних умов для максимальної завантаженості виробничих потужностей підприємств області, сприяння отриманню державних замовлень, оборонного призначення, зокрема шляхом участі їх в децентралізованих закупівлях;

поінформованості підприємств щодо нововведень та доступних інструментів підтримки в умовах воєнного стану;

забезпечення стійкості промислових об'єктів, у тому числі шляхом сприяння підготовці підприємств до дій в умовах кризових ситуацій енергетичного чи техногенного характеру, впровадження енергоощадних технологій та резервних (автономних) джерел енергозабезпечення;

продовження роботи з встановлення втрат промислових підприємств внаслідок знищення та пошкодження їх майна, фінансових активів, упущеної вигоди від неможливості чи перешкод провадження діяльності;

збереження та розвиток кадрового потенціалу за рахунок реалізації програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації технічних та робітничих кадрів, а також упровадження науково-технічного співробітництва між промисловими підприємствами та науковими установами, вищими навчальними закладами з метою прискореного трансферту створених технологій у виробництво та підготовки кадрів відповідно до потреб галузі промисловості;

сприяння технічному переоснащенню виробництв на основі впровадження інноваційних проєктів, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів, забезпечення «зеленого переходу».

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

збільшення порівняно з 2025 роком: обсягів промислового виробництва на рівні не менше ніж 1 %; обсягу реалізованої промислової продукції - на 13,5 % (до 237 млрд грн);

загальний обсяг капітальних інвестицій у промисловий комплекс не менше 4,5 млрд грн;

збереження середньооблікової кількості штатних працівників на рівні не менше 60 тис. осіб та зменшення кадрового дефіциту;

2) *Агропромисловий комплекс (продовольча безпека) та земельні відносини. Основні завдання та заходи на 2026 рік:*

активна участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики щодо надання фінансової підтримки галузям агропромислового комплексу з урахування особливостей військових ризиків прифронтових територій;

сприяння сільгосп підприємствам, фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції у проведенні своєчасних польових робіт під урожай 2027 року (з урахуванням змінюваності, спрямованості та спеціалізації аграрних підприємств, насамперед, на виробництво високопродуктивних сортів і гібридів сільськогосподарських культур);

нарощування обсягів виробництва продукції рослинництва (у т.ч. ягідництва, садівництва, виноградарства, овочівництва) для покриття потреб області та можливості її реалізації за межі області, у тому числі на експорт;

організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів, робочих нарад з питань організації ефективного ведення рослинництва, надання практичної та методичної допомоги сільськогосподарським виробникам;

сприяння місцевим сільгосп підприємствам у технічному переоснащенні за рахунок часткової компенсації вартості вітчизняного обладнання з державного бюджету, залучення міжнародних грантів та програм;

збільшення виробництва тваринницької продукції шляхом нарощування поголів'я, зокрема корів, а також кіз та овець, у тому числі за рахунок державної підтримки відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.08.2022 № 918 «Про затвердження порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції» (зі змінами);

сприяння діяльності фермерських господарств (зокрема, сімейних), підтримка фермерів (насамперед, молодих), підтримка розвитку мікро та малого підприємництва з виробництва продовольства шляхом залучення міжнародних грантів та програм;

фіксація фактів та подальше проведення моніторингу пошкоджень та/або руйнувань товарно-матеріальних цінностей суб'єктів господарювання агропромислового комплексу, завданої шкоди земельному фонду області, а також проведення підрахунку необхідного фінансування на його відновлення;

збереження наявного фонду меліоративних систем, запобігання розкраданню та руйнації, прискорення передачі меліоративних систем у комунальну власність територіальних громад районів; впровадження вологозберігаючих енергозощаджуючих технологій обробітку ґрунту;

забезпечення активної комунікації (наради, робочі зустрічі тощо) з виробниками продуктів харчування, переробки продуктів сільськогосподарського виробництва задля вирішення проблемних питань харчопереробної галузі, задоволення внутрішніх та експортних потреб країни в продукції агропромислового комплексу;

сприяння участі підприємств агропромислового комплексу у заходах (засіданнях, конференціях, «днях поля» та інше) регіонального, державного та міжнародного рівня для підвищення конкурентоспроможності продукції сільськогосподарських товаровиробників області;

проведення та оновлення нормативної грошової оцінки земель, встановлення меж населених пунктів;

проведення інвентаризації земель державної та комунальної власності;

наповнення Державного земельного кадастру відомостями про земельні ділянки що знаходяться у власності і користуванні фізичних та юридичних осіб;

здійснення системного контролю за станом дотримання вимог земельного законодавства.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

забезпечення стабільного функціонування галузі, як основи продовольчої безпеки та експортного потенціалу продукції агропромислового виробництва;

індекс обсягу сільськогосподарського виробництва складе 101 % до рівня 2025 року, у тому числі за рахунок збільшення виробництва зернових культур на 1,7 %, соняшнику – на 2 %, м'яса – на 1,5 %, молока – на 1,3 %, яєць – на 1,5 %;

доступ сільгоспвиробників, особливо дрібних фермерських господарств, до фінансових ресурсів на вигідних для них умовах;

актуалізація нормативної грошової оцінки земель.

3) Енергозбереження та енергоефективність.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

продовження проведення робіт із забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору, відновлення пошкоджень об'єктів енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії росії;

забезпечення розвитку розподіленої генерації (сонячної енергетики, когенераційних установок тощо), збільшення частки потужностей альтернативних джерел енергії, у тому числі шляхом:

проведення проєктних, підготовчих та будівельних робіт на локаціях області (насамперед, де розташовані об'єкти тепло-, водопостачання, охорони здоров'я і освіти);

активізації співпраці з міжнародними донорами щодо встановлення комунальних СЕС на соціальнозначущих об'єктах;

вжиття заходів щодо впровадження енергозберігаючих технологій та використання альтернативних видів енергозабезпечення на підприємствах реального сектору економіки області;

впровадження енергозберігаючих і енергоефективних заходів на об'єктах житлового фонду, соціальної інфраструктури, інших закладах, установах і підприємствах усіх форм власності, що провадять свою діяльність на території області;

продовження роботи з реалізації заходів впровадження систем енергетичного менеджменту та моніторингу споживання енергоресурсів бюджетними закладами;

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

забезпечення сталого функціонування енергетичної галузі, раціональне

використання енергоресурсів і скорочення обсягів їх споживання, збільшення використання розподіленої генерації та альтернативних джерел енергії на підприємствах, установах та закладах області, підвищення енергоефективності закладів, насамперед бюджетної сфери;

встановлення щонайменше 20 СЕС (загальною потужністю 2,12 МВт) та 46 КГУ (105,85 МВт) на об'єктах соціальної сфери;

виконання інженерного захисту мінімум 28 трансформаторів оператора системи розподілу електроенергії;

4) Транспортно-дорожня інфраструктура.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

встановлення економічно обґрунтованого рівня тарифу на перевезення на приміських та міжміських внутрішньообласних автобусних маршрутах;

належна організація та оптимізація маршрутної мережі міжміських та приміських автобусних маршрутів загального користування відповідно до адміністративно-територіального устрою та потреб громад, у тому числі за рахунок:

проведення пасажирообстеження (вивчення попиту населення на транспортні перевезення) на приміських та міжміських внутрішньообласних автобусних маршрутах, отримання об'єктивних даних про реальний попит, інтенсивність та напрямки пасажиропотоків;

влаштування системи GPS моніторингу на приміських та міжміських внутрішньообласних автобусних маршрутах для посилення контролю за дотриманням перевізниками умов договорів (графіки, маршрути) та підвищення прозорості перевезень для забезпечення якісного обслуговування пасажирів;

підвищення якості надання транспортних послуг усіма видами транспорту, насамперед шляхом адаптації транспортних засобів до послуг людей з обмеженими фізичними можливостями;

залучення інвестицій, міжнародної технічної допомоги у розвиток в області транспортно-логістичної системи усіх видів транспорту в області;

забезпечення експлуатаційного утримання підконтрольної мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення в належному технічному стані;

термінове усунення аварійних ситуацій, які виникли в результаті руйнування автомобільних доріг та інженерних споруд внаслідок бойових дій, та своєчасне виконання робіт за потребами, зверненнями військових підрозділів;

забезпечення під'їзду до медичних закладів під час евакуації поранених, до соціально важливих об'єктів загальнодержавного значення, підвезення гуманітарної допомоги мешканцям прифронтових районів тощо;

реалізація заходів з безпеки руху, у тому числі шляхом влаштування дорожньої розмітки, заміни та встановлення дорожніх знаків тощо;

залучення необхідних ресурсів на проведення реконструкції, капітального та поточного ремонтів на автомобільних дорогах загального користування державного та місцевого значення та на вулицях і дорогах комунальної

власності у населених пунктах області;

забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, спрямованих на розвиток та належне експлуатаційне утримання стану автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

формування в регіоні конкурентного середовища на ринку пасажирських перевезень автомобільним транспортом із одночасним забезпеченням належного рівня якості та безпеки перевезень;

оптимізація графіків руху щонайменше по 30 приміських автобусних маршрутах, скорочення дублювання маршрутів і зменшення нерентабельних рейсів на 10 %;

підвищення ефективності використання рухомого складу на 10-15 %;

зменшення кількості скарг на невідповідність графіків руху щонайменше на 10 %.

відновлення зношеного верхнього шару покриття нежорсткого дорожнього одягу на окремих ділянках автомобільних доріг (площею до 1000 м²);

реалізація щонайменше 10 проєктів з будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування місцевого значення та споруд на них;

5) Житлово-комунальне господарство, житлова політика.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

продовження проведення робіт щодо захисту об'єктів життєзабезпечення населення (теплопостачання, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення);

сприяння своєчасному та якісному виконанню планових робіт з реконструкції і модернізації систем централізованого водопостачання та водовідведення із застосуванням сучасних енергозберігаючих технологій, першочергове відновлення об'єктів, які постраждали внаслідок збройної агресії;

забезпечення безперебійного тепло-, водопостачання та водовідведення, стабільної роботи житлово-комунального господарства області в зимових умовах, здійснення контролю за аварійною ситуацією на інженерних мережах в умовах воєнного стану;

встановлення на об'єктах тепло- та водопостачання об'єктів розподіленої генерації (когенераційних установок);

створення резервних запасів матеріалів, обладнання, палива, установок очищення води у підприємствах області, які надають послуги з централізованого водопостачання, водовідведення та теплопостачання;

забезпечення мешканців області якісним питним водопостачанням, зокрема продовження реалізації проєктів з:

реконструкції водоводу від ДВС-1 до с. Люцерна;

будівництва системи водопостачання по вул. Степовій та вул. Центральній селища Новотавричеське;

впровадження альтернативних джерел водозабезпечення населених пунктів;

відбудова пошкодженого/зруйнованого житла, у тому числі шляхом вирішення питання фінансування робіт (насамперед з фонду ліквідації наслідків збройної агресії) із відновлення 11 багатоквартирних будинків;

впровадження реєстру об'єктів нерухомого майна, які використовуються або можуть бути використані чи реконструйовані, переобладнані для проживання внутрішньо переміщених осіб, з подальшою трансформацією до державної Інформаційно-аналітичної системи об'єктів нерухомого майна для забезпечення ВПО житлом (впроваджується Мінрозвитку України).

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

забезпечення безперебійного функціонування систем житлово-комунального господарства області та стабільної роботи підприємств галузі, особливо теплопостачальних підприємств і підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, а також технічне переоснащення житлово-комунального господарства;

підвищення якості надання послуг з централізованого питного водопостачання мешканцям області, зокрема реалізація 2 проєктів з реконструкції та будівництва систем водопостачання (соціальний ефект – понад 64 тис. осіб);

реалізація 11 проєктів з капітального ремонту та реконструкції пошкоджених внаслідок обстрілів багатоквартирних будинків;

повноцінне функціонування реєстру об'єктів нерухомого майна (житлового фонду) для внутрішньо переміщених осіб;

б) Зовнішньоекономічна та інвестиційна політика. Розвиток міжнародного співробітництва.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

розповсюдження інформації про експортні можливості підприємств області серед організацій з підтримки та розвитку торгівлі іноземних країн та дипломатичних установ іноземних країн, акредитованих в Україні;

проведення семінарів, конференцій, засідань за круглим столом та надання консультаційно-інформаційної підтримки суб'єктам господарювання з питань експортної та інвестиційної діяльності, можливості налагодження співпраці з іноземними партнерами;

сприяння суб'єктам господарювання області в участі у міжнародних виставкових заходах, конференціях, форумах тощо для налагодження та подальшого розгортання зовнішньоекономічних зв'язків із суб'єктами підприємницької діяльності з інших країн світу;

сприяння підприємствам області у пошуку міжнародних партнерів (фондів, організацій) з метою реалізації спільних проєктів в рамках грантових програм, залучення інвестицій для впровадження інноваційних технологій та розширення експортних можливостей;

забезпечення формування середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій області на 2027-2029 роки та єдиного проектного портфелю публічних інвестицій області;

сприяння реалізації проектів публічних інвестицій у відповідності до єдиного проектного портфелю публічних інвестицій області;

залучення іноземних інвестицій, коштів міжнародних організацій, інших коштів, не заборонених чинним законодавством, для відновлення та розвитку регіону, реалізації інвестиційних проектів та програм, у т.ч. шляхом активної співпраці з дипломатичними представництвами іноземних країн;

організація, проведення та участь в інвестиційних форумах, семінарах, зустрічах з питань залучення іноземних інвестицій в область за участю бізнесових кіл області, представників центральних органів виконавчої влади та міжнародних організацій;

координація роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо створення сприятливих умов для залучення внутрішніх та іноземних інвестицій, формування інвестиційних пропозицій та реалізації стратегічних інвестиційних проектів розвитку територій області;

забезпечення комунікації з діючими та потенційними інвесторами щодо впровадження інвестиційних проектів на території області;

сприяння організаціям та установам області, органам місцевого самоврядування в пошуку потенційних інвесторів та налагодженні з ними контактів, у т.ч. шляхом актуалізації інформації щодо діючих грантових програм та проектів, висвітлення їх на сторінках офіційних інтернет-ресурсів обласної державної адміністрації та її структурних підрозділів, в соціальних мережах;

укладання відповідних міжнародних меморандумів про співпрацю з обласною державною адміністрацією з метою подальшої співпраці, отримання міжнародної допомоги.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

започаткування нових та активізація існуючих взаємовигідних економічних зв'язків області з організаціями та підприємствами країн світу;

забезпечення реалізації інвестиційних проектів за рахунок коштів державного бюджету, іноземних інвесторів, міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій;

збільшення порівняно з 2025 роком:

обсягів експорту на 7,5 % (до 1717,5 млн дол. США), імпорту – на 8,2 % (до 1091 млн дол. США).

обсягу прямих іноземних інвестицій – на 20,5 %;

7) *Підтримка підприємництва. Розширення сфери та підвищення якості надання адміністративних послуг.*

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

реалізація заходів Комплексної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Запорізькій області на 2025-2027 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової

адміністрації від 14.11.2024 № 965, зі змінами та доповненнями), зокрема у рамках якої забезпечити:

компенсацію відсоткових ставок за кредитами, отриманими суб'єктами підприємництва (в рамках Державної програми «Доступні кредити 5-7-9 %»);

надання фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва, підприємцям-початківцям (стартапи), насамперед з числа учасників бойових дій, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, на створення або розвиток власного бізнесу;

залучення до участі у рамках проекту всеукраїнської економічної платформи «Зроблено в Україні»: програми «ЄРобота» («Надання грантів для створення або розвитку власного бізнесу», «Грантова програма для ветеранів та членів їх сімей» тощо), «Доступні кредити 5-7-9%» тощо;

сприяння участі суб'єктів господарювання у міжнародних та державних програмах підтримки підприємницької діяльності, у тому числі шляхом просування спеціалізованих інформресурсів для бізнесу у соціальних мережах та месенджерах, на сайті облдержадміністрації, випуску бізнес-дайджестів для підприємців області;

розвиток інструментів та мережі комунікацій між владою та бізнесом, у тому числі шляхом організації та проведення онлайн-зустрічей у рамках регіональної платформи «Діалог влади і бізнесу»;

надання інформаційно-консультативної допомоги органам місцевого самоврядування з розвитку системи надання адміністративних послуг, що дозволить забезпечити потреби споживачів у якісних адміністративних послугах;

реалізація заходів Комплексної програми розвитку сфери надання адміністративних послуг в Запорізькій області на 2025-2027 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 27.03.2025 № 366), зокрема у рамках якої забезпечити:

створення та супроводження діяльності першого в області Дія.Центру;

інтегрування доступних і безбар'єрних умов для отримання адміністративних послуг всіма мешканцями громад, у тому числі шляхом розроблення та реалізації комплексного проекту для програм міжнародної технічної допомоги із запровадження елементів безбар'єрності;

підвищення рівня цифровізації ЦНАП, у тому числі за рахунок придбання комп'ютерного обладнання та інформаційних систем, насамперед за допомоги міжнародних партнерів, задля оптимізації роботи адміністраторів ЦНАП;

поліпшення матеріально-технічної бази ЦНАП за рахунок державного та місцевого бюджетів, коштів міжнародних партнерів.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

розширення фінансово-кредитної та інформаційно-консультативної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва;

започаткування нових малих та середніх підприємств, розширення сфери малого підприємництва і самозайнятості;

забезпечення доступу громадян і бізнесу до якісних та зручних адміністративних послуг без корупційних ризиків та з дотриманням умов безбар'єрності;

відкриття щонайменше 2-ох нових об'єктів мережі та відновлення діяльності щонайменше 70 % точок доступу довоєнної мережі ЦНАП, оснащення ЦНАП спеціальним обладнанням.

2. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення.

1) Ринок праці, зайнятість та доходи населення.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

створення умов щодо сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі шляхом реалізації заходів Програми зайнятості населення Запорізької області на 2024-2026 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрація від 18.03.2024 № 136);

сприяння адаптації демобілізованих військовослужбовців, ветеранів війни, внутрішньо переміщених осіб до умов сучасного ринку праці та реінтеграції їх в систему реальних трудових відносин, у тому числі сприяння розвитку підприємницької ініціативи шляхом надання грантів на розвиток бізнесу;

забезпечення організації різних видів професійного навчання безробітних осіб, у тому числі під конкретне замовлення роботодавців з подальшим працевлаштуванням;

сприяння розширенню можливостей щодо підвищення конкурентоспроможності на ринку праці окремих категорій громадян шляхом видачі ваучера для здійснення перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності;

надання громадянам, які шукають роботу, з урахуванням потреб ринку праці області, профорієнтаційних послуг, спрямованих на активізацію зусиль шукачів роботи у працевлаштуванні та професійному самовизначенні; впровадження інноваційних форм інформаційно-консультаційних та профорієнтаційних послуг з використанням сучасних інформаційних технологій для забезпечення доступності послуг;

залучення безробітних та інших категорій осіб до громадських, суспільно корисних та інших робіт тимчасового характеру задля додаткового стимулювання мотивації до праці;

вжиття заходів для стабілізації ситуації на зареєстрованому ринку праці області шляхом розвитку партнерства зі стейкхолдерами, співпраці з роботодавцями щодо підбору персоналу та укомплектування вакансій;

сприяння підвищенню зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності, зокрема шляхом реалізації державних компенсаторних механізмів виплати компенсації роботодавцю витрат на сплату єдиного внеску протягом року за працевлаштування безробітних на нові робочі місця у пріоритетних галузях економіки;

розвиток співпраці з громадськими організаціями у впровадженні соціальних ініціатив, спрямованих на забезпечення продуктивної зайнятості, інтеграції соціально вразливих груп населення на ринок праці тощо;

проведення широкомасштабної інформаційної компанії щодо послуг державної служби зайнятості безробітним та зайнятому населенню з метою забезпечення продуктивної зайнятості в області;

здійснення заходів, спрямованих на недопущення використання найманої праці без належного оформлення трудових відносин та легалізацію «тіньової» зайнятості населення;

вжиття заходів щодо своєчасної і в повному обсязі виплати заробітної плати та недопущення заборгованості з неї, серед яких;

забезпечення контролю за дотриманням роботодавцями законодавства у сфері оплати праці;

проведення соціального діалогу під час засідань обласної та територіальних комісій з питань погашення заборгованості з заробітної плати (грошового забезпечення) та соціальних виплат, додержання мінімальних гарантій в оплаті праці та легалізації заробітної плати з метою прийняття консолідованих рішень зі зменшення боргів на підприємствах області;

активізації роботи із центральними органами виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають розташовані на території області підприємства-боржники, щодо сприяння погашенню заборгованості з заробітної плати перед працівниками цих підприємств.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

забезпечення працевлаштування за сприяння центрів зайнятості області не менше 5,5 тис. безробітних громадян;

залучення до громадських, суспільно-корисних та інших робіт тимчасового характеру не менше 7 тис. громадян;

забезпечення надання майже 1750 ваучерів на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації населенню області;

зменшення обсягів нелегальної зайнятості населення та зростання середньооблікової чисельності штатних працівників до 213 тис. осіб;

підвищення рівня середньої заробітної плати по області до 26000 грн;

скорочення заборгованості з виплати заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях області – на 15 %;

2) Соціальний захист населення (у тому числі внутрішньо переміщених осіб), пенсійна та гендерна політика.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

соціальна політика:

формування системи надання соціальних послуг відповідно до потреб населення, у тому числі шляхом модернізації існуючих і запровадження сучасних інструментів соціальної підтримки громадянам, які потребують додаткової допомоги з боку держави;

забезпечення соціальної підтримки малозабезпечених верств населення, своєчасності надання та виплати різних видів державної допомоги (сім'ям з

дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, тимчасової допомоги дітям), соціальних стипендій та компенсацій, у тому числі компенсації вартості послуги з догляду за дитиною «муніципальна няня» одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», відповідно до чинного законодавства, та із застосуванням Єдиної інформаційної системи соціальної сфери;

забезпечення своєчасності призначення та виплати житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу;

забезпечення надання державних гарантій для осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи (компенсації, допомоги, санаторно-курортне лікування, безкоштовні ліки тощо), відповідно до чинного законодавства, військовослужбовцям та звільненим з військової строкової служби;

реалізація заходів Цільової програми соціальної підтримки населення Запорізької області на 2025-2029 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 20.11.2024 № 1004);

забезпечення виплати матеріальної допомоги відповідно до положення про надання матеріальної допомоги окремим категоріям громадян на лікування, вирішення соціально-побутових проблем тощо;

охоплення реабілітаційними заходами дітей з інвалідністю;

забезпечення належного функціонування мережі інтернатних закладів системи соціального захисту населення, зокрема облаштування захисних споруд;

підтримка внутрішньо переміщених осіб:

забезпечення ведення обліку внутрішньо переміщених осіб, видача довідок та внесення інформації про ВПО до Єдиного Web-орієнтованого інформаційного сегменту «облік ВПО»;

забезпечення призначення, нарахування та виплати допомоги ВПО на проживання, відповідно до чинного законодавства;

забезпечення компенсації витрат громадянам і бюджетним установам за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися з територій, де ведуться бойові дії або тимчасово окупованих населених пунктів на умовах, визначених чинним законодавством;

сприяння адаптації та подальшій інтеграції ВПО, забезпечення повного їх доступу до адміністративних, соціальних, культурних та інших послуг, у тому числі шляхом виконання заходів Комплексної програми підтримки внутрішньо переміщених осіб у Запорізькій області на період 2025-2026 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 20.11.2024 № 1003, із змінами), серед яких зокрема:

забезпечення:

належного облаштування місць компактного проживання ВПО та створення додаткового житлового фонду для їх розміщення, зокрема за підтримки міжнародних партнерів;

надання спеціалізованої медичної допомоги, послуг з реабілітації, соціальної та/або психологічної підтримки ВПО;

сприяння розвитку підприємницької ініціативи внутрішньо переміщених осіб шляхом їх залучення до отримання грантів на започаткування та розвиток бізнесу;

пенсійна політика:

забезпечення своєчасного фінансування виплат пенсій та грошової допомоги, проведення перерахунків розмірів пенсій;

виконання планових показників з надходження до бюджету Пенсійного фонду України коштів, адміністрування яких здійснюють органи Пенсійного фонду України, та здійснення контролю за їх цільовим використанням;

проведення моніторингу:

погашення заборгованості зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та відновлення страхового стажу застрахованих осіб;

відомостей реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування щодо виявлення ознак використання праці неоформлених працівників та порушень законодавства про працю;

продовження валідації пенсійних справ, оцифрування та валідація справ про страхові виплати потерпілих від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;

розширення електронного документообігу при наданні послуг громадянам у сфері пенсійного забезпечення;

популяризація використання електронних сервісів Пенсійного фонду України та електронних документів з Єдиного державного вебпорталу електронних послуг «Портал Дія»;

гендерна політика:

реалізація державної політики з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі;

впровадження відповідних заходів Цільової комплексної програми оздоровлення та відпочинку дітей, сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми в Запорізькій області на 2022-2026 роки (рішення обласної ради від 16.12.2021 № 40, зі змінами);

забезпечення функціонування спеціалізованих служб підтримки для осіб постраждалих від домашнього насильства та/або за ознакою статі;

проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення ролі сім'ї, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків, подолання гендерних стереотипів, запобігання проявам домашнього насильства, протидії торгівлі людьми.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

розвиток системи надання соціальних послуг, забезпечення права громадян на соціальне забезпечення;

надання компенсації вартості послуги з догляду за дитиною «муніципальна няня» 230 сім'ям, одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» – 600 сім'ям;

захист та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, створення умов для їх інтеграції за новим місцем проживання на території області (зокрема, підвищення рівня облаштування щонайменше 12 місць тимчасового проживання), соціальне забезпечення, задоволення потреб у медичних та освітніх послугах тощо;

фінансове забезпечення пенсійних виплат та проведення своєчасного перерахунку пенсій відповідно до вимог чинного законодавства;

посилення платіжної дисципліни платників та погашення заборгованості зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

забезпечення функціонування 20 спеціалізованих служб підтримки для осіб постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;

охоплення інформаційно-просвітницькими заходами з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, подолання гендерних стереотипів, попередження домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, протидії торгівлі людьми та гендерної дискримінації до 5 тис. осіб;

3) Ветеранська політика

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

підвищення рівня соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, внутрішньо переміщених осіб з числа учасників бойових дій та іншим демобілізованим особам (далі – ветерани війни та члени їх сімей), які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, у тому числі в рамках виконання Цільової програми соціальної підтримки населення Запорізької області на 2025-2029 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 20.11.2024 № 1004), зокрема шляхом забезпечення виплат:

пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу ветеранам війни та особам, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

щомісячної грошової допомоги Захисникам та Захисницям України, яким встановлено статус особи з інвалідністю внаслідок війни;

разової грошової допомоги колишнім військовополоненим із числа військовослужбовців Сил оборони України та демобілізованим особам, які перебували в полоні (в розмірі 50 000 грн);

створення належних умов життєдіяльності та надання соціальної підтримки ветеранам війни, членам їх сімей та особам, на яких поширюється

дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», у тому числі шляхом надання послуг професійної адаптації, грантової підтримки на відкриття та розвиток власної справи;

надання спеціалізованої медичної допомоги, послуг з реабілітації та психологічної підтримки ветеранам війни та членам їх сімей;

подальше впровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя;

розбудова мережі ветеранських просторів, зокрема створення в області ветеранського простору «VETERAN PRO», у тому числі за рахунок залучення коштів державного бюджету;

забезпечення координації роботи КЗ «Запорізький обласний центр національного спротиву та ветеранської політики» ЗОР з питань підготовки громадян до національного спротиву;

вшанування пам'яті загиблих (померлих) ветеранів війни, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, у тому числі шляхом подальшої розбудови «Парку Честі» на о. Хортиця, Алеї пам'яті полеглих Героїв;

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

впровадження цілісної ветеранської політики задля ефективної реінтеграції ветеранів війни у цивільне життя, організація їх комплексної реабілітації та адаптації, створення умов для їх економічної активності та сприяння розвитку ветеранського бізнесу;

забезпечення діяльності 80 фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб;

створення багатофункціонального простору з безбар'єрним доступом, послугами якого буде охоплено понад 70 тис. ветеранів області;

забезпечення проведення базової підготовки щонайменше 1000 громадян до національного спротиву.

4) Розвиток системи охорони здоров'я

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

забезпечення надання мешканцям області доступної якісної безперервної медичної допомоги з урахуванням складу груп населення в умовах воєнного стану (військовослужбовці, поранені, ВПО, особи, які потребують реабілітації та паліативної допомоги);

організація медичної допомоги населенню області територій, які знаходилися в зоні активних бойових дій або тимчасово окупованих (після деокупації), зокрема, мобільні бригади медичного персоналу, мобільні амбулаторії тощо;

відновлення закладів охорони здоров'я області, пошкоджених під час військової агресії;

поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я області (придбання медичного обладнання, у т. ч. заміна пошкодженого та втраченого обладнання, автотранспорту, медикаментів, проведення модернізації та ремонтних робіт) та забезпечення безпекових умов;

збереження кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я в умовах

воєнного стану з урахуванням наслідків воєнної агресії;

забезпечення комунальних закладів охорони здоров'я фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб;

забезпечення надання якісних та доступних медичних послуг вагітним, роділлям, породіллям, новонародженим. Здійснення розширеного неонатального скринінгу, впровадження допоміжних репродуктивних технологій;

впровадження діючих програм з психічного здоров'я та психосоціальної допомоги, зокрема, реалізація Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» та пріоритетного проекту Міністерства охорони здоров'я України «Охорона психічного здоров'я у структурі медичної допомоги» та інше;

подальший розвиток мережі закладів охорони здоров'я, які надають реабілітаційну допомогу;

розширення переліку закладів охорони здоров'я, які мають договір з Національною службою здоров'я України за Програмою медичних гарантій за пакетами медичних послуг, зокрема: «Зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» та «Стоматологічна допомога окремій категорії осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (група послуг № 2)»;

створення умов для профілактики інфекційних та неінфекційних хвороб, забезпечення імунізації населення в громадах області відповідно до оновленого Календаря профілактичних щеплень;

здійснення заходів щодо раннього виявлення та лікування хворих на туберкульоз, онкологічні захворювання;

забезпечення тестування на ВІЛ пацієнтів з групи ризику та за медичними показаннями, впровадження доконтактної та постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції;

розвиток громадського здоров'я в області та сприяння здоровому способу життя, у тому числі шляхом проведення просвітницької роботи серед різних верств населення області щодо пропаганди здорового способу життя, профілактики, діагностики та ефективного лікування певних захворювань;

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

покращення якості та доступності послуг з надання спеціалізованої висококваліфікованої медичної допомоги населенню в умовах модернізації та реорганізації галузі охорони здоров'я;

зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я області;

збільшення місць надання стоматологічної допомоги окремим категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України;

доукомплектованість закладів охорони здоров'я фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб;

зниження рівня малюкової смертності;

5) Розвиток освіти.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

виконання заходів Програми розвитку освіти Запорізької області на 2023-2026 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 22.02.2023 № 101, із змінами);

створення безпекового середовища у закладах освіти (відкриття класів безпеки для проведення занять, послідовне дооблаштування фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до вимог чинного законодавства, у тому числі за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування умов у закладах загальної середньої освіти);

продовження впровадження реформи шкільного харчування, у тому числі у рамках виконання завдань Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.10.2023 № 990-р;

забезпечення безкоштовним харчуванням учнів 1-4 класів та дітей пільгових категорій 5-11 класів (зокрема дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» тощо);

реалізація завдань, пов'язаних із проведенням в безпекових умовах національного мультипредметного тесту;

відновлення, модернізація матеріально-технічної та навчальної баз закладів освіти відповідно до сучасних вимог, у тому числі шляхом реалізація реформи «Нова українська школа»;

обладнання осередків викладання навчального предмета «Захист України»;

розвиток сучасних напрямків позашкільної освіти з урахуванням бажань і потреб дітей, зокрема створення гуртків військово-патріотичного та національно-патріотичного спрямування;

створення умов для виховання та навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах освіти, розширення мережі інклюзивних класів, груп;

підтримка обдарованих дітей та молоді;

організація регулярного підвезення дітей та педагогічних працівників до закладів освіти;

організація та сприяння діяльності шкільних літніх та зимових таборів системи освіти, насамперед для дітей з тимчасово окупованих територій та обдарованих дітей з метою покращення якості знань, їх психоемоційного стану тощо;

розвиток спортивно-масової роботи та фізичної культури: формування інфраструктури сучасних і привабливих спортивних споруд на базі закладів освіти, масове залучення учнівської молоді до рухової активності;

життя заходів щодо забезпечення психологічної стійкості здобувачів освіти, зокрема шляхом:

організації та проведення у закладах освіти області просвітницьких та інтерактивних заходів зі збереження ментального здоров'я з метою відновлення та зміцнення здоров'я учнів;

проведення навчань з надання першої психологічної допомоги педагогів та практичних психологів;

подальша імплементація Стратегічного плану розвитку регіональної системи професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області до 2027 року, зокрема приведення системи регіонального замовлення на підготовку кадрів у відповідність до вимог регіонального ринку праці, запитів роботодавців, структурних змін в економіці області та інформатизації суспільних відносин;

сприяння здобуттю професійної підготовки за дуальною формою освіти, розширення видів підготовки робітничих кадрів за даною формою освіти;

сприяння науково-інноваційній співпраці промислових підприємств із закладами вищої освіти, науковими організаціями щодо питань впровадження перспективних науково-технічних розробок у виробництво.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

створення безпечного очного навчання, виховання (зокрема нове будівництво: 11 протирадіаційних укриттів на базі закладів загальної середньої освіти, 7 протирадіаційних укриттів на базі закладів дошкільної освіти – «підземних садочків»);

оснащення матеріально-технічною базою 5 центрів для забезпечення викладання навчального предмета «Захист України»;

забезпечення 100 % безкоштовним харчуванням учнів 1-4 класів та дітей пільгових категорій 5-11 класів;

забезпечення підготовки пунктів проведення національного мультипредметного тесту для 100 % зареєстрованих учасників;

придбання для громад області не менше 12 шкільних автобусів для підвезення дітей, які навчаються в сільській місцевості;

ліцензування нових професій, поширення дуальної освіти, насичення регіонального ринку праці кваліфікованими кадрами;

створення щонайменше 4 сучасних навчально-практичних центрів на базі закладів професійної освіти;

б) Підтримка сімей, дітей та молоді.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

розробка та затвердження Цільової програми соціально-правового захисту дітей Запорізької області «Спільно» на 2026-2030 роки, з подальшою реалізацією відповідних завдань і заходів;

забезпечення своєчасного виявлення та ефективної соціальної реабілітації дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, з метою попередження дитячої безпритульності та бездоглядності, недопущення вилучення із біологічної родини таких дітей, у тому числі із числа внутрішньо переміщених осіб;

вжиття заходів щодо продовження розвитку патронату над дитиною, з метою тимчасового догляду, виховання та реабілітації дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин;

сприяння розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі сприяння розширенню в області мережі прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення ведення обліку дітей, які тимчасово переміщені (евакуйовані) з територій де ведуться бойові дії, або перемістилися за межі України відповідно до категорій, визначених Порядком провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини;

забезпечення ефективної міжвідомчої взаємодії та виконання спільного плану дій щодо захисту прав і законних інтересів дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, зокрема залишилися без батьківського піклування, зазнали або перебувають під загрозою насильства, не відвідують навчальні заклади, скоїли правопорушення чи були затримані за вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, бродяжництво або жебракування;

забезпечення механізму соціально-правового супроводу дітей, які перебувають у конфлікті із законом та/або проживають у сім'ях, що опинилися у складних життєвих обставинах, із забезпеченням ефективної взаємодії між службами у справах дітей, органами пробації та іншими суб'єктами соціальної роботи з метою реалізації заходів соціального та правового захисту таких дітей;

здійснення методичного супроводу та координації роботи територіальних служб у справах дітей;

проведення навчань, тренінгів та семінарів для фахівців, залучених до системи соціально-правового захисту дітей, з метою підвищення їх професійної компетентності та ефективності міжвідомчої взаємодії;

забезпечення належної організації та проведення обласних урочистих та святкових заходів з нагоди відзначення Дня сім'ї, Дня усиновлення, Дня захисту дітей, Дня Святого Миколая, Новорічних та Різдвяних свят, та інших свят;

реалізація заходів обласної цільової програми «Молодь Запорізького краю на 2022-2026 роки» (рішення обласної ради від 15.02.2022 № 66, зі змінами);

розробка та затвердження обласної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на 2026-2028 роки, з подальшою реалізацією відповідних завдань і заходів;

забезпечення функціонування та розвитку КУ «Запорізький обласний центр молоді» ЗОР, у тому числі продовження робіт з реконструкції обласного молодіжного центру;

підтримка молодіжних ініціатив, створення можливостей для самореалізації молоді, залучення її до соціальних процесів різних рівнів, насамперед на базі обласного молодіжного центру;

сприяння розвитку молодіжних консультативно-дорадчих органів, залучення молоді до процесу прийняття рішень у сфері молодіжної політики;

реалізація проекту «Школа ідентичності»;
надання фінансової підтримки переможцям обласного конкурсу «Студент року» за рахунок коштів обласного бюджету;

формування та підвищення рівня компетентностей молоді та фахівців, що працюють з молоддю, зокрема в рамках реалізації програми «Молодіжний працівник»;

підтримка та співпраця органів державної влади та місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання;

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

зменшення кількості дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, в закладах інституційного догляду;

забезпечення цілісного та скоординованого міжвідомчого підходу до підтримки дітей, які постраждали від насильства або стали його свідками, за моделлю «Барнахус»;

проведення навчань, тренінгів та семінарів для щонайменше 60 фахівців, залучених до системи соціально-правового захисту дітей, з метою підвищення їх професійної компетентності та ефективності міжвідомчої взаємодії;

залучення близько 1500 дітей пільгових категорій до святкових заходів з нагоди відзначення Дня сім'ї, Дня усиновлення, Дня захисту дітей, Дня Святого Миколая, Новорічних та Різдвяних свят, та інших свят;

проведення понад 100 обласних заходів у сфері молодіжної політики, утвердження української національної та громадянської ідентичності;

забезпечення стажування 20 осіб з числа молоді в Управлінні молоді, фізичної культури та спорту Запорізької обласної державної адміністрації та набуття ними практичного досвіду;

навчання щонайменше 20 осіб за програмою «Молодіжний працівник»;

зростання кількості реалізованих молодіжних ініціатив та проектів;

7) Фізична культура та спорт

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

виконання завдань і заходів Цільової програми розвитку фізичної культури і спорту в Запорізькій області на 2022-2026 роки (рішення обласної ради від 16.12.2021 № 39, зі змінами);

забезпечення належного функціонування та розвитку мережі закладів фізичної культури і спорту, та розвитку інклюзивної спортивної інфраструктури на їх базі, у тому числі повноцінного функціонування КЗ «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності» ЗОР;

забезпечення максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді в дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень, створення умов для занять фізичною культурою і спортом;

оновлення матеріально-технічної бази закладів фізичної культури і спорту (придбання спортивного обладнання та інвентарю), зокрема дитячо-юнацьких спортивних шкіл;

залучення широких верств населення до масового спорту (у тому числі у рамках реалізації соціального проекту Президента України «Активні парки – локації здорової України» та експериментального проекту Міністерства молоді та спорту України щодо залучення спортивних клубів, як громадських організацій до здійснення фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності);

забезпечення розвитку олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю та належна підготовка спортсменів, членів збірних команд області, України, які беруть участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях;

надання фінансової підтримки за рахунок коштів обласного і місцевих бюджетів, зокрема на відзначення та заохочення спортсменів та їх тренерів, діячів фізичної культури та спорту;

сприяння розвитку адаптивного спорту – спорту ветеранів війни, учасників бойових дій, забезпечення системної реабілітаційної та спортивної роботи з особами, які мають обмежені фізичні можливості;

збільшення рівня охоплення громадян фізичною культурою (у тому числі у рамках мережі центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх») шляхом проведення різноманітних фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів, конкурсів, фестивалів, спортивних свят за місцем проживання та у місцях масового відпочинку населення;

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

задоволення індивідуальних та суспільних потреб громадян у спортивній та фізкультурній підготовці;

охоплення не менше 3 % населення області всіма видами фізкультурно-оздоровчої діяльності;

підготовка членів збірних команд України з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю;

участь спортсменів області у всеукраїнських та міжнародних змаганнях;

участь ветеранів війни, учасників бойових дій у всеукраїнських та міжнародних змаганнях;

8) *Культурний простір (збереження культурно спадщини) та державно-церковні відносини.*

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

реалізація завдань і заходів Програми розвитку культури Запорізької області на 2026 рік (розпорядження голови облдержадміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 05.11.2025 № 1136);

модернізація матеріально-технічної бази закладів культури області шляхом реконструкції, капітальних і поточних ремонтів, упровадження енергоефективних технологій, у тому числі з використанням альтернативних джерел енергії, та залучення коштів міжнародної технічної допомоги;

організація роботи щодо створення безбар'єрного простору у закладах культури області;

надання закладами культури і мистецтв області якісних культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких послуг, підготовка та проведення

соціально-важливих культурно-мистецьких заходів міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів;

створення та реалізація культурно-мистецьких проєктів у закладах культури області, у тому числі спрямованих на підтримку та соціальну реінтеграцію військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення;

здійснення заходів з охорони та збереження культурної спадщини, культурних цінностей, зокрема:

забезпечення збереження державної частини Музейного фонду України, запровадження електронної системи Реєстру Музейного фонду України, облаштування спеціально обладнаних фондосховищ;

проведення робіт з консервації та ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини, насамперед пошкоджених внаслідок військової агресії РФ;

забезпечення регулярного проведення моніторингу з дотримання чинного законодавства про охорону культурної та археологічної спадщини та у разі виявлення порушень, вжиття відповідних охоронних заходів;

затвердження науково-проєктної документації щодо меж і режимів використання зон охорони пам'яток та занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (у разі встановлення такою документацією меж території пам'ятки місцевого значення та її зон охорони);

внесення об'єктів культурної спадщини до Інформаційно-комунікаційної системи «Державний реєстр нерухомих пам'яток України»;

надання адміністративних послуг з видачі дозволів на консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування пам'яток місцевого значення; погодження відповідної науково-проєктної документації;

проведення щомісячного моніторингу щодо пошкоджень/руйнувань об'єктів культурної спадщини;

підтримка розвитку культур національних меншин та корінних народів шляхом збереження мови, традицій, промислів, ремесел і культури націй та народностей, що проживають на території області;

упередження проявів міжнаціональних, расових, міжрелігійних, міжконфесійних конфліктів.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

задоволення культурно-дозвіллєвих, мистецьких, інформаційних та освітніх потреб населення;

проведення обласними театрами та філармонією понад 600 вистав та концертів;

затвердження базової мережі закладів культури, створення Центрів культурних послуг та покращення якості надання послуг культури населенню області;

підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення закладів культури і мистецтв області, створення умов доступності для широких верств населення (інклюзивність);

організація до 30 іміджевих фестивалів, перш за все патріотичного спрямування, конкурсів, культурно-мистецьких заходів, забезпечення участі творчих колективів та виконавців у культурно-мистецьких заходах в інших регіонах України та за кордоном;

реалізація культурно-мистецьких проєктів, зокрема щонайменше 8 грантових проєктів;

збереження об'єктів культурної спадщини;

створення умов для гармонійного співіснування національних та релігійних спільнот, попередження проявів ксенофобії та релігійних конфліктів.

3. Зміцнення обороноздатності та управління у сфері регіонального розвитку.

1) Підтримка заходів оборонного спрямування, забезпечення законності та правопорядку.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

забезпечення підтримки Збройних Сил України та інших військових формувань, оборона держави, у тому числі шляхом:

сприяння вирішенню питань, пов'язаних із задоволенням потреб Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції, ДСНС, Управління державної охорони, Держспецзв'язку, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, їх з'єднань, військових частин, підрозділів, державних органів, установ (організацій), які утримуються за рахунок бюджетних коштів, надання шефської та іншої допомоги щодо забезпечення військових частин продовольством, пально-мастильними матеріалами, матеріально-технічними засобами, проведення робіт з реконструкції та ремонту приміщень, в яких розміщуються військові частини, у тому числі і за механізмом, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.1998 № 1340 «Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним» (зі змінами);

організація та координація робіт, пов'язаних із виконанням першочергових заходів з оперативного обладнання території, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.2022 № 960-р;

реалізація заходів програм:

«Програма забезпечення виконання завдань в галузі оборонної роботи, здійснення заходів, пов'язаних з територіальною обороною та цивільним захистом на території Запорізької області на 2022-2026 роки» (затверджена рішенням обласної ради від 15.02.2022 № 75), зі змінами;

«Програма сприяння розвитку матеріально-технічної бази, соціальної, інформаційної та організаційної підтримки військових частин Збройних Сил

України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України, які дислокуються на території Запорізької області на 2022-2026 роки» (затверджена рішенням обласної ради від 15.02.2022 № 72);

«Програма забезпечення заходів мобілізації в Запорізькій області на 2022-2026 роки» (затверджена рішенням обласної ради від 15.02.2022 № 74);

«Програма профілактики правопорушень, забезпечення громадської безпеки, розвитку матеріально-технічної бази територіальних (регіональних) підрозділів правоохоронних органів у Запорізькій області на 2022-2026 роки» (затверджена рішенням обласної ради від 15.02.2022 № 71);

«Програма організаційного забезпечення діяльності судів Запорізької області на 2022-2026 роки» (затверджена рішенням обласної ради від 15.02.2022 № 73);

виконання заходів та робіт щодо належної підготовки території області до оборони;

організація охорони, оборони та протиповітряного прикриття об'єктів критичної інфраструктури й об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення області;

сприяння залученню населення області до дій, спрямованих на забезпечення суверенітету і територіальної цілісності держави, підготовка мешканців області до національного спротиву;

протидія найбільш актуальним для воєнного стану кримінальним правопорушенням, зокрема пов'язаним з незаконним обігом зброї, боєприпасів та вибухових речовин, збутом наркотичних засобів тощо;

створення безпечного середовища в територіальних громадах шляхом реалізації проєкту «Поліцейський офіцер громади»;

забезпечення безпеки освітнього середовища, реалізація проєктів «Безпечна школа», «Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі»;

удосконалення та впровадження на території м. Запоріжжя автоматизованої системи відеоспостереження з потужною аналітичною складовою;

підвищення безпеки дорожнього руху, у тому числі шляхом подальшого запровадження автоматичної фіксації порушень правил дорожнього руху.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

зміцнення територіальної оборони, підвищення рівня захисту населення та територій області, захищеність об'єктів критичної інфраструктури;

забезпечення підтримки військових частин та підрозділів територіальної оборони Збройних Сил України у виконанні завдань з метою відсічі збройної агресії Російської Федерації;

недопущення (зменшення кількості) провокацій, диверсій, інших дестабілізуючих проявів у регіоні;

зміцнення громадського порядку та покращення криміногенної ситуації в області;

2) Ефективне використання бюджетних коштів, податкова політика

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

забезпечення ефективної взаємодії місцевих органів виконавчої влади

(військових адміністрацій), органів місцевого самоврядування та територіальних органів державної виконавчої влади у вирішенні питань наповнення бюджетів усіх рівнів, у тому числі відповідно до показників економічного розвитку;

своєчасне прийняття управлінських рішень для забезпечення безперервного функціонування установ і закладів бюджетної сфери, комунальних підприємств, підтримки сектору безпеки та оборони, соціальної підтримки громадян, військових та їх сімей, задоволення життєво необхідних потреб населення територіальних громад у період воєнного стану;

забезпечення економного, раціонального та результативного витрачання бюджетних коштів, з урахуванням пріоритетності та черговості проведення видатків в умовах воєнного стану, посилення контролю за дотриманням вимог законодавчо-нормативних актів щодо витрачання бюджетних коштів;

зосередження бюджетних ресурсів на реалізації проєктів публічних інвестицій та регіональних програм, спрямованих на захист безпеки населення, відбудови та розвитку інфраструктури територіальних громад;

проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо змін законодавства з питань формування та виконання місцевих бюджетів в умовах воєнного стану;

підвищення рівня платіжної дисципліни та скорочення обсягів податкового боргу за рахунок посилення контролю за додержанням податкового законодавства (з урахуванням обмежень на період дії правового режиму воєнного стану в Україні), правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів податків, зборів, інших платежів;

покращення податкового адміністрування, збереження партнерських відносин податкових органів з громадянами і бізнесом, забезпечення дотримання при взаємовідносинах між платниками податків та органами Державної податкової служби принципів справедливості, обов'язковості, прозорості та неупередженості;

проведення заходів щодо забезпечення повного обліку власників земельних ділянок та землекористувачів;

інформування платників податків про зміни у податковому законодавстві у регіональних медіа, на офіційних сайтах органів влади, державних установ, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та інших вебресурсах (зокрема на субсайті та сторінці Головного управління Державної податкової служби у Запорізькій області, соціальних мережах Facebook, YouTube);

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

забезпечення виконання затверджених показників по доходах (без трансфертів) і видатках місцевих бюджетів на 100 %;

підвищення прозорості та ефективності використання коштів місцевих бюджетів;

недопущення виникнення простроченої бюджетної заборгованості;

забезпечення додаткових надходжень до місцевих бюджетів податків та

платежів, контроль за справлянням яких закріплено за Державною податковою службою України;

відновлення платоспроможності платників податків, які постраждали від військової агресії, скорочення податкового боргу;

3) Безбар'єрність та просторове планування територій.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

розробка проєкту Програми комплексного відновлення Запорізької області, після деокупації територій області, зокрема (підготовка комплексу заходів для забезпечення відновлення території області, яка постраждала внаслідок збройної агресії; організація та проведення громадського обговорення проєкту Програми);

надання вихідних даних для розроблення Програми комплексного відновлення території територіальної громади (її частини), погодження проєктів Програм;

забезпечення додержання законодавства у сфері містобудування та архітектури, державних стандартів, норм і правил при реалізації затвердженої містобудівної документації, розроблені комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад;

підготовка пропозицій щодо визначення державних інтересів для їх врахування під час розробки містобудівної документації на регіональному та місцевому рівнях;

сприяння розробленню/оновленню історико-архітектурних опорних планів населених пунктів, внесених до Списку історичних населених місць України;

забезпечення організаційних заходів щодо внесення органами місцевого самоврядування до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, відомостей (в тому числі текстових та графічних матеріалів) про чинну містобудівну документацію на території Запорізької області;

сприяння впровадженню Містобудівного кадастру на державному рівні;

продовження роботи з органами місцевого самоврядування, військово-цивільними та військовими адміністраціями з верифікації вулиць та будівель у промисловому та тестовому середовищах Єдиного державного реєстру адрес та Реєстру будівель та споруд у складі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва;

виконання Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 року № 374-р) та відповідного Обласного плану заходів (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 25.07.2025 № 804);

масштабування проєктів з облаштування безбар'єрних маршрутів у рамках флагманського проєкту «Рух без бар'єрів» з урахуванням широкого застосування цифрових інструментів; залучення приватного сектору до реалізації проєктів, спрямованих на забезпечення безперешкодного доступу для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до міської інфраструктури;

залучення представників інститутів громадянського суспільства до вирішення питань розвитку місцевої інфраструктури з врахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, охорони культурної спадщини тощо шляхом участі у засіданнях Комітету забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури, (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 15.12.2024 № 1120, зі змінами) та Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини в частині пам'яток архітектури та містобудування (наказ Управління містобудування та архітектури Запорізької обласної державної адміністрації від 14.11.2024 № 17-о).

Очікувані результати. Кількісні та якісні критерії (індикатори) оцінювання ефективності реалізації завдань та заходів:

налагодження системи містобудівного моніторингу та кадастру на регіональному, районному та місцевому рівнях, актуалізація територіальними громадами містобудівної документації;

продовження роботи з утворення в виконавчих органах сільських, селищних, міських рад уповноважених органів містобудування та архітектури та сприяння підвищенню кваліфікації відповідних спеціалістів;

виконання Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року не менше 80 %;

досягнення показників результативності реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору, зокрема: не менше 2000 обстежених об'єктів у рамках моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю; не менше 12 публікацій з безбар'єрності;

4) Зміцнення громадянської стійкості та згуртованості, забезпечення захисту інформаційного простору регіону.

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

формування громадянського суспільства та забезпечення розвитку й захисту інформаційного простору, зокрема шляхом:

сприяння вдосконаленню форм самоорганізації населення та зростанню ефективності діяльності інститутів громадянського суспільства під час формування та реалізації державної, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення, відсічі зовнішньої військової агресії;

забезпечення розвитку ефективних комунікацій та взаємодопомоги між органами влади, волонтерським та громадським патріотичним рухом;

інформаційної підтримки проведення громадськістю різнопланових публічних заходів, спрямованих на посилення у суспільстві атмосфери стійкості та згуртованості;

створення умов для конституційних прав громадян на інформацію, забезпечення відкритості та прозорості у діяльності органів виконавчої влади та

місцевого самоврядування через залучення медіа до висвітлення їх діяльності з урахуванням особливостей воєнного та післявоєнного стану;

реалізація завдань та заходів Програми підтримки громадянської стійкості та згуртованості у Запорізькій області на 2025-2029 роки», затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 27.12.2024 № 1154, зокрема забезпечення проведення:

всеукраїнських та регіональних інформаційно-роз'яснювальних кампаній, інформаційно-просвітницьких заходів в області щодо реалізації державної та регіональної політики;

обласного форуму благодійних та волонтерських організацій; проведення інформаційних, комунікаційних кампаній, брифінгів, публічних заходів, спрямованих на зміцнення національної єдності, консолідацію та підтримку українського суспільства, протидію та нівелювання дезінформації, захист національного інформаційного простору від маніпулятивної інформації;

розробка, затвердження та реалізація Програми підтримки розвитку інформаційного простору Запорізької області на 2026-2030 роки.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

активізація участі громадськості в процесах формування та реалізації державної та регіональної політики, суспільно важливих проєктів на території області, консолідація української нації та всіх громадян;

забезпечення ефективних процедур взаємодії громадськості та органів влади, посилення прозорості та відкритості у діяльності влади;

проведення близько 50 консультацій з громадськістю та щонайменше 70 заходів за участю громадськості;

сприяння обізнаності, розвитку критичного мислення і підвищення медіаграмотності та поінформованості громадян;

створення стійкого механізму протидії російській пропаганді та дезінформації, що полягає в зменшенні впливу неправдивої інформації на свідомість громадян та забезпеченні їхньої інформаційної грамотності;

4. Природокористування та безпека життєдіяльності людини.

1) Екологічна безпека та охорона навколишнього природного середовища Основні завдання та заходи на 2026 рік:

забезпечення функціонування в області підсистеми державної системи моніторингу довкілля у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 684 «Деякі питання функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем» з метою визначення стану довкілля, прогнозування його змін, своєчасного прийняття управлінських рішень для запобігання негативним змінам та інформування населення щодо стану навколишнього природного середовища;

впровадження заходів Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Запорізька» (згідно постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827);

продовження співпраці з суб'єктами господарювання, об'єкти яких належать до першої групи підприємств-забруднювачів повітря, з метою покращення атмосферного повітря, насамперед у м. Запоріжжя;

реалізація в області заходів, спрямованих на екологічну безпеку та адаптацію до змін клімату, досягнення в області «доброго» екологічного стану, зокрема шляхом виконання вимог Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і відповідного операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р;

розробка проєктів землеустрою з організації та встановлення в природі меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, оформлення охоронних зобов'язань на заповідні території;

здійснення заходів щодо раціонального використання природних ресурсів в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

збереження біологічного та відновлення ландшафтного різноманіття області, у тому числі шляхом створення лісових насаджень на еродованих землях та догляд за ними;

фіксування шкоди та збитків, завданих навколишньому природному середовищу внаслідок збройної агресії та передача матеріалів до правоохоронних органів для здійснення подальших юридичних дій і представлення доказової бази в міжнародних судах з метою притягнення агресора до відповідальності та отримання компенсації (репарацій);

вжиття заходів щодо мінімізації і усунення наслідків негативного впливу на довкілля та знищення або пошкодження інфраструктурних природоохоронних об'єктів через ведення бойових дій;

запобігання утворенню та зменшення обсягів утворення побутових відходів, зниження наслідків діяльності з управління побутовими відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню відходів;

реалізація Регіонального плану управління відходами Запорізької області до 2035 року, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 13.01.2026 № 12 (у рамках виконання Національного плану управління відходами до 2033 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р);

координація реалізації заходів з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ, у тому числі про які отримана інформація з сервісу фіксації фактів заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу «ЕкоЗагроза» та інших звернень;

реалізація заходів з реконструкції каналізаційних очисних споруд та каналізаційних мереж на територіях громад Запорізького району Запорізької області, передбачених планом управління річковим басейном Дніпра на 2025-2030 роки, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1077-р;

супроводження роботи:

науково-експертної екологічної ради при Запорізькій обласній державній адміністрації із залученням громадських організацій, з метою розв'язання екологічних проблем;

комісії з питань здійснення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря в Запорізькій зоні із залученням громадських організацій з метою вирішення нагальних питань стану атмосферного повітря;

підготовка Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища та Екологічного паспорта області за 2025 рік і оприлюднення їх для вільного доступу задля формування екологічної культури мешканців області.

У зв'язку зі збройною агресією російської федерації та тимчасовою окупацією значної частини області, більшість територій Смарагдової мережі (Emerald Network) Запорізької області, яка є частиною загальноєвропейської ініціативи зі збереження біорізноманіття, знаходиться під окупацією, що унеможливорює запровадити відповідні природоохоронні заходи.

Слід зазначити, що виконання заходів Програми не передбачає суттєвого впливу на території Смарагдової мережі.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

раціональне використання, відтворення і охорона природних ресурсів;

підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів наслідків зміни клімату, покращення в області екологічного стану, у тому числі шляхом:

запровадження системного моніторингу стану довкілля та своєчасного вжиття заходів щодо запобігання негативним змінам;

зменшення скидів забруднених зворотних вод, що надходять у водні об'єкти, та як наслідок – покращення екологічного стану водних об'єктів;

покращення стану управління відходами, у тому числі побутовими;

залучення громадськості до вирішення екологічних проблем;

2) *Техногенна безпека та цивільний захист населення.*

Основні завдання та заходи на 2026 рік:

підвищення рівня та забезпечення постійної готовності органів управління та підпорядкованих їм сил цивільного захисту до дій, спрямованих на запобігання та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій; забезпечення гарантованої безпеки і захисту населення та територій, у тому числі шляхом:

реалізації заходів галузевих Програм:

Програми цивільного захисту в умовах воєнного стану та в мирний час на 2023-2027 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 01.12.2022 № 550, зі змінами);

Програми з організації рятування людей на водних об'єктах Запорізької області на 2025-2029 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 19.12.2024 № 1118);

Програми сприяння розвитку популяризації добровольчого пожежного руху, пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої та

добровільної пожежної охорони (у тому числі у складі центрів (пунктів безпеки) в населених пунктах Запорізької області на 2024-2028 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації 19.08.2024 № 665);

розробка та реалізація заходів Програми створення, утримання та поповнення регіонального матеріального резерву для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків на 2026-2030 роки;

забезпечення стабільної роботи та модернізації обласної і місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення;

організація та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникли внаслідок воєнних (бойових) дій, у тому числі з застосуванням засобів ураження;

здійснення комплексу профілактичних заходів моніторингу, проведення навчань з попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій на об'єктах області;

поповнення резерву пально-мастильних матеріалів та інших матеріальних цінностей, необхідних для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

реалізація заходів із забезпечення сталої роботи або безаварійної зупинки об'єктів критичної інфраструктури, насамперед призначених для забезпечення життєдіяльності населення, прогнозування та запобігання кризовим ситуаціям на цих об'єктах;

забезпечення готовності до нарощування фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до вимог законодавчих та нормативних актів (проведення ремонтних робіт, заміна та ремонт спеціального обладнання, укомплектування необхідним оснащенням та майном тощо);

подальше створення комунальних аварійно-рятувальних служб з метою організації та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

поліпшення стану пожежної та техногенної безпеки в населених пунктах області, у тому числі шляхом створення (побудови) нових місцевих пожежно-рятувальних підрозділів;

сприяння утворенню у територіальних громадах центрів безпеки та підрозділів місцевої пожежної охорони у їх складі, для забезпечення оперативного реагування на надзвичайні події та ситуації;

проведення інформаційно-просвітницької та профілактичної роботи з попередження виникнення пожеж, випадків загибелі та травмування людей на них.

Очікувані результати та ключові індикатори оцінки виконання запланованих завдань:

створення безпекових умов для належної життєдіяльності громадян в умовах воєнного стану;

зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, у тому числі внаслідок воєнних (бойових) дій;

забезпечення захисту населення від небезпечних факторів впливу військового озброєння під час дії воєнного стану.

V. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми соціального і економічного розвитку Запорізької області на 2026 рік для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг наслідків реалізації Програми для довкілля, у тому числі на здоров'я населення проводиться разом із підготовкою інформації про підсумки її виконання.

Здійснення моніторингу впливів базуватиметься на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів), які демонструють наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення:

обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тис. т;

загальний обсяг водовідведення, в тому числі нормативно очищених стічних вод та забруднених зворотних вод, млн куб. м;

питома вага використаних, знешкоджених та утилізованих відходів від загального обсягу утворених, %;

кількість виявлених та ліквідованих несанкціонованих сміттєзвалищ, одиниць;

кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території області, одиниць;

площа земель природно-заповідного фонду, %;

кількість госпіталізованих медичними закладами області з захворюваннями за класами хвороб (зі злоякісними новоутвореннями; хворобами органів дихання, з хворобами системи кровообігу), пацієнтів;

показник малюкової смертності, ‰;

укомплектованість штатних лікарських посад лікарями по закладах охорони здоров'я, %.

VI. Джерела фінансування Програми

Програма економічного і соціального розвитку Запорізької області на 2026 рік, як короткостроковий прогностичний документ місцевого рівня, не передбачає фінансування.

Виконання завдань та заходів Програми, а також досягнення прогностичних показників здійснюється через економічні важелі державного регулювання та шляхом реалізації найбільш пріоритетних проектів регіонального розвитку та виконання регіональних цільових програм, з урахуванням реальних можливостей залучення різних джерел фінансування, у т.ч. це кошти державного, обласного бюджетів, а також кошти міжнародної технічної допомоги, донорських організацій, кредити міжнародних фінансових організацій, власні кошти підприємств та інші джерела.